

A 15.02.2024

**HEDEN – GRAAG UITERLIJK VRIJDAG 16 FEBRUARI RETOUR, I.V.M. VERZENDING AAN TK
TER BESLISSING**

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG
Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Tekenversie 2 voor VGR 16

Datum

15 februari 2024

Notanummer

2024-0000169704

Bijlagen

1. aanbiedingsbrieven
2. VGR

Aanleiding

Bijgevoegd treft u de aangepaste tekenversie Aanbiedingsbrief en VGR. Uw opmerkingen zijn hierin verwerkt.

Beslispunten

- Kunt u instemmen met deze versie van de aanbiedingsbrief en de VGR. Zo ja, dan wordt u verzocht de bijgevoegde aanbiedingsbrieven te ondertekenen.
- Bent u akkoord met het openbaar maken van voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's?

akkoord

Kernpunten

In de bijgevoegde scan staat aangegeven op welke wijze uw opmerkingen zijn verwerkt.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

A. Huron
d.

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG
Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Lijst openbaar te maken nota's bij VGR 16

Datum

14 februari 2024

Notanummer

2024-0000167617

Bijlagen

1. nota's

Aanleiding

Sinds Prinsjesdag 2022 worden bij elk kamerstuk ook alle relevante nota's openbaar gemaakt. Voor de Voortgangsrapportage periode september – december 2023 (16^e VGR) betreft dit de volgende nota's:

- Uitvoering schaderegeling ex-toeslagpartners: stand van zaken
- Urgentieroute aanvullende schade
- Voortgang mediation bezwaar UHT
- Stand van zaken driegesprekken
- Gewogen maatregelen versnelling bezwaarafhandeling
- Beslisnota vergewisplicht werkelijke schade
- Startmoment uitvoering HZK-regeling
- Omgangswijze zelfmelders HZK-regeling
- Verstreken wettelijke termijn indiening schulden SBN

Besispunten

- Graag uw akkoord op het openbaar maken van voorliggende en bijgevoegde nota's, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Jaakkoord

Kernpunten

Nota's die betrekking hebben op het concept Wetvoorstel Beslistermijnen worden t.z.t. bij de aanbieding daarvan aan de Kamer openbaar gemaakt. Dit betreft met name de nota's over de nabestaandenregeling.

Nota's die betrekking hebben op VDVO worden bij de geplande Kamerbrief van komende april openbaar gemaakt.

Toelichting

n.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Doc nr.	Datum	Titel doc.
1	11-1-2024	Nota-stasTD-Uitvoering schaderegeling ex-toeslagpartners: stavaza
2	12-1-2024	Nota-stasTD-Urgentieroute aanvullende schade
3	15-1-2024	Nota-stasTD-Voortgang mediation bezwaar UHT
4	17-1-2024	Nota-stasTD-stavaza Driegesprekken
5	18-1-2024	Nota-stasTD-Gewogen maatregelen versnelling bezwaarafhandeling
6	22-1-2024	Nota-stasTD-Beslisnota vergewisplicht werkelijke schade
7	24-1-2024	Nota-stasTD-Startmoment uitvoering HZK-regeling
8	24-1-2024	Nota-stasTD-Omgangswijze zelfmelders HZK-regeling
9	24-1-2024	Nota-stasTD-Verstrijken wettelijke termijn indiening schulden SBN

A12-01-2024

161
1415 - 1430

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

TER INFORMATIE

de Minister van Financiën

Programma DG
Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Uitvoering schaderegeling ex-toeslagpartners: stand van zaken

Datum

11 januari 2024

Notanummer

2024-0000006890

Bijlagen

geen

Aanleiding

In deze nota wordt de stand van zaken geschetst voor het uitvoeren van de schaderegeling voor ex-toeslagpartners. Uitgangspunt is om ex-toeslagpartners dezelfde opties te bieden als gedupeerde aanvragers. Dat betekent een keuze tussen: (1) een wettelijke (bestuursrechtelijke) maatwerkregeling waarin de schade bepaald wordt door middel van een individuele schadeberekening op basis van het CWS-schadekader en waarbij de schade wordt vastgelegd in een voor bezwaar vatbare beschikking; en (2) een grofmazige (civielrechtelijke) schikkingsroute waar de schade vastgesteld wordt op basis van een forfaitair schadekader (Stichting Gelijkwaardig Herstel – SGH - en digitale route).

De afgelopen maanden is intensief verkend hoe het bovenstaande geoperationaliseerd kan worden. Op 21 en 22 december jl. is hierover met u gesproken. Naar aanleiding van deze gesprekken ontvangt u deze nota.

A16-01-2024

Beslispunten

Stemt u ermee in:

- Dat UHT en CWS de bestuursrechtelijke schaderegeling ex-partners gaan uitvoeren?
- Het beginsel van KOT-aanvragers eerst, los wordt gelaten en er wordt gekeken of dit met huidige of nieuwe capaciteit kan gebeuren? Dat betekent dat er niet gewacht wordt tot de behandeling KOT aanvragers is afgerond maar dat ex-partners vanaf het openstellen van de regeling kunnen worden behandeld.
- Met het starten van een proeftuin voor het afhandelen van de schade voor een groep van ca. 50 ex-partners via de route van de Stichting Gelijkwaardig Herstel met inachtneming van de verwachte onrechtmatigheid ervan? Daarbij wordt ook gekeken naar verbeterlagen bij de CWS en best practices bij de SGH-route. Los hiervan zal ook het verdere proces ingericht moeten worden t.a.v. de gegevensuitwisseling en koppelvlakken tussen de betrokken partijen.

nader voorstel

lahhaan

uitleg

ahhaand.

Bespreekpunt

- Op dit moment wordt gewerkt aan een wetswijziging om de beslistermijnen voor KOT-gedupeerden met een aanvraag voor compensatie van werkelijke schade te verlengen naar 12+12 maanden. Het ligt voor de hand om dit ook voor de schaderegeling voor ex-toeslagpartners te doen. Hiervoor is echter een Uitvoeringstoets van de schaderegeling nodig. Dienst Toeslagen bekijkt nu hoe snel zij de Uitvoeringstoets (U toets) kan opleveren. In dat licht bezien

uitleg

bespreken we graag met u de opties voor het wetgevend traject voor de beslistermijnen.

Kernpunten

Uitvoering bestuursrechtelijke schaderegeling

- DG Toeslagen heeft bij de totstandkoming van de wettelijke regeling, aangegeven deze schaderoute niet voor haar rekening te kunnen nemen. Daarom is ook in de wet opgenomen deze bevoegdheid elders te beleggen. Dit beeld is nu niet veel anders, ook getet op de grote druk op het bezwaarproces.
- *Wetles* Er worden echter geen reële alternatieven gevonden om de bestuurlijke route elders uit te voeren. Er is immers een marktverkenning geweest. "De markt" heeft tijdens de originele aanbesteding vooral nog geen interesse getoond in de uitvoering van de wettelijke schaderegeling. Een deel van de markt is verenigd in SGH en richt haar energie op het ten uitvoer brengen van deze forfaitaire route.
- De nieuwe voorzitter van de CWS heeft aangegeven op termijn open te staan voor de behandeling van de ex-toeslagpartners.
- *Wetles* Eerder is gesteld dat ex-toeslagpartners achter in de rij aansluiten, want de capaciteit die bij CWS en UHT erbij wordt gezet of vrijgemaakt gaat ten koste van de behandeling van de KOT-aanvrager.
- Er wordt nu voorgesteld die lijn los te laten. Als we vasthouden aan de lijn dat alle KOT-aanvragers eerst dienen te worden behandeld, dan zal er de komende 3 jaar naar verwachting feitelijk geen bestuursrechtelijke route zijn vanwege de werkvoorraden bij CWS en UHT op het terrein van de KOT-aanvragers. Daarom zal in de uitvoeringstoets worden meegenomen welke manier van instroom mogelijk is.
- *9* Er wordt nog bezien of dit gebeurt met huidige of nieuwe capaciteit. Waarbij het gebruik van huidige capaciteit zou leiden tot een grotere vertraging bij KOT aanvragers.
- Het alleen aanbieden van de SGH-route zonder de beschikbaarheid van een (uitvoerbare) wettelijke regeling is juridisch kwetsbaar (zie toelichting). Dit geldt voor zowel gedupeerden, nabestaanden als voor ex-toeslagpartners.
- Gegeven dit speelveld is er nu voor gekozen om de uitvoering van de bestuursrechtelijke route toch bij CWS en UHT te beleggen. Dat betekent dat de bestuursrechtelijke route voor de schaderegeling voor ex-toeslagpartners op dezelfde wijze als bij de KOT gedupeerde wordt ingericht; d.w.z. dat ex-toeslagpartners bij voorkeur gebruik maken van de SGH route en de CWS als terugvaloptie open blijft of dat - wanneer zij dat wensen- ex-toeslagpartners direct toegang krijgen tot CWS.
- *Wetles* Om dit te regelen moet UHT aangewezen worden als uitvoerder. In eerste instantie zou dit tijdelijk zonder wetwijziging (op basis van mandaat) kunnen, vooruitlopend op de wetwijziging.
- Door DGT en DGH wordt onderzocht wat er verder nodig is om uitvoeringstoetsen uit te kunnen vragen bij UHT en CWS.

Proeftuin en verkennen proces CWS

- Tegelijkertijd wordt voorgesteld om een proeftuin te doen met de SGH-route voor een groep van ca. 50 ex-partners. U bent eerder geïnformeerd over de verwachte onrechtmatigheid hiervan.

- o Daarnaast wordt er gekeken naar verbeterlagen bij de CWS en welke best-practices vanuit bijvoorbeeld de SGH-route een versnelling teweeg kunnen brengen bij de CWS.
- Los hiervan zal ook het proces door UHT verder ingericht moeten worden. Het gaat dan bijvoorbeeld om de koppelvlakken tussen de schade-afhandeling en UHT (en evt. SGH). Er moet nog onderzocht worden op welke wijze en op basis van welke gegevens (er zijn immers geen KOT gegevens voor de ex-partner zelf) een dergelijke beoordeling van schade door CWS en UHT zal moeten worden gedaan. Daarnaast moet worden gekeken naar zaken als dossieropbouw, bezwaar en beroep en betalen en beschikken.
  - o UHT zal daarnaast haar eigen ingezette verbetermaatregelen doorzetten op bijvoorbeeld het bezwaarproces en de dossiervorming.

Aanpassing wettelijke beslistermijnen

- Op twee punten zal het beleggen van de bestuursrechtelijke route bij UHT/CWS tot aanpassing van de wet moeten leiden:
  1. UHT zal aangewezen worden als uitvoerder van de regeling. Op dit moment is opgenomen minister van Financiën die de uitvoering kan mandateren (in eerste instantie beoogd aan een externe partij). Nu UHT gaat uitvoeren wordt de wet aangepast conform alle andere regelingen die door UHT wordt uitgevoerd. Voor beperkte tijd zou (niet mooi) mandatering aan UHT kunnen worden gegeven vooruitlopend op de wetswijziging.
  2. Verlenging termijnen: Nu is in de wet geregeld dat wanneer de schaderegeling in werking treedt door middel van het Koninklijk Besluit, er een beslistermijn geldt van 6 maanden, te verlengen met 6 maanden, waarbinnen een aanvraag voor aanvullende compensatie van werkelijke schade van een ex-toeslagpartner moet worden behandeld. Er geldt vervolgens de beslistermijn op bezwaarzaken van 6+6 weken.
- Echter, op dit moment wordt gewerkt aan een wetswijziging om de beslistermijnen voor KOT-gedupeerden met een aanvraag voor compensatie van werkelijke schade te verlengen naar 12+12 maanden, en een zelfde beslistermijn voor een bezwaarzaak tegen beschikkingen op deze regeling.
- Zonder aanvullende wijziging voor de ex-toeslagpartners zullen daarmee scherpere – en waarschijnlijk onhaalbare – beslistermijnen gelden voor KOT-aanvragers dan voor ex-toeslagpartners.
- Graag bespreken we met u de volgende mogelijkheden om de wet aan te passen:
  1. Optie 1: invoegen in het huidig wetsvoorstel beslistermijnen.
    - Het voorkomt dat voor ex-toeslagpartners straks mogelijk nog de oude termijnen gelden terwijl voor de KOT-gedupeerden al de nieuwe gelden (gelijkheidsbeginsel).
    - Het bezwaar is dat er nog geen uitvoeringstoets is op de schaderegeling voor ex-partners, en zowel de uitvoering door UHT, als de beslistermijnen daarmee nog niet op uitvoerbaarheid zijn getoetst. Het risico bestaat dat Raad van State het gehele wetsvoorstel niet behandelt vanwege het deels ontbreken van een uitvoeringstoets.

- De Afdeling is Hoog College van Staat en adviseur van de regering in laatste instantie en in die hoedanigheid is de kans groot dat zij niet adviseren op het wetsvoorstel op het moment dat (een) uitvoeringstoets(en) ontbreken. Wij hebben ambtelijk ook al eerder vernomen dat dit de lijn is. Daarnaast vinden wij het ook onwenselijk om een dergelijke weg te bewandelen, omdat dit de voortgang van het tijdpad van het wetsvoorstel in gevaar zou kunnen brengen.
2. Optie 2: via een nota van wijziging invoegen in het wetsvoorstel beslistermijnen zodra de uitvoeringstoets op de schaderegeling voor ex-toeslagpartners is afgerond. Ook hier geldt het voordeel dat vanaf de start voor de ex-toeslagpartners dezelfde termijnen gelden. Ook hiervoor geldt dat deze voorzien zou moeten zijn van een uitvoeringstoets. Dit is dan alleen mogelijk als de uitvoeringstoets snel is afgerond, voor het wetsvoorstel in de Tweede Kamer wordt behandeld (volgens de huidige planning circa april/mei). Dit is alleen mogelijk als de uitvoeringstoets snel is afgerond, voor het wetsvoorstel in de Tweede Kamer wordt behandeld (volgens de huidige planning circa april/mei). Bij het op dat moment ontbreken van een uitvoeringstoets kan op dat moment nog overwogen worden alsnog nota van wijziging zonder uitvoeringstoets in te dienen.
  3. Optie 3: meenemen in belastingplanpakket. De verlenging van de termijnen wordt meegenomen in de gehele uitvoeringstoets voor de schaderegeling voor ex-toeslagenpartners. De verlenging van de termijnen van de ex-toeslagenpartners wordt niet meegenomen en belast zo niet de behandeling door de Raad van State. Het nadeel is dat is dat tegen de tijd dat het Belastingplan of een separate wet behandeld wordt de schaderegeling voor ex-toeslagpartners mogelijk (hangt af van U-toets) al van start is gegaan, en er dan mogelijk als ex-toeslagpartners zijn die zich dan al hebben gemeld voor de bestuursrechtelijke route. Deze moeten dan behandeld worden onder de huidige beslistermijnen.
  4. Optie 4: opnemen in een nieuw/afzonderlijk wetsvoorstel direct op het moment dat de uitvoeringstoets is afgerond. Hiermee wordt het, afhankelijk van het tijdpad van die wetsbehandeling, dan mogelijk om eerder dan 1 januari te starten. Het betekent wel een afzonderlijke route langs Raad van State, Tweede en Eerste Kamer met zijn eigen doorlooptijd.
- Dienst Toeslagen heeft aangegeven maandag aanstaande intern overleg te voeren over de snelheid waarmee zij haar uitvoeringstoets kan opleveren.

Toelichting

Juridische risico's in termen van mogelijke (comptabele) onrechtmatigheid zijn aanwezig bij het starten van de SGH pilot zonder inwerkingtreding van de relevante bepalingen uit de Wet hersteloperatie toeslagen. Er bestaat geen wettelijke grondslag voor het starten met een proeftuin zonder inwerkingtreding van de wettelijke schaderegeling voor ex-partners. Dit leidt tot onrechtmatige betalingen binnen de proeftuin. De proef heeft daarom een beperkte omvang (circa 50 deelnemers). Een bepaalde omvang is wel wenselijk om zinnige conclusies te kunnen trekken.

Daarnaast kan er spanning met het gelijkheidsbeginsel ontstaan wanneer er niet gelijktijdig een wettelijke regeling openstaat, of ten opzichte van de latere regeling. Ook de rechtsbescherming voor de ex-toeslagpartner is een aandachtspunt: het streven is om dit zoveel mogelijk te waarborgen in de proeftuin. Desgevraagd wordt u nog nader geïnformeerd over de (juridische) randvoorwaarden en risico's ten aanzien van de proeftuin.

Financiële paragraaf

Voor de originele aanbesteding van de schaderegeling ex-partners staat een reservering op artikel 13 (€ 51 mln.) en de AP (€ 30 mln.) Deze middelen zijn doorgeschoven door vertraging in de uitvoering. De verwachting is dat de kosten van proeftuin ca. € 0,8- €1,5 mln. zullen zijn. De kosten voor de proeftuin passen binnen de huidige beschikbare middelen. De meerjarige impact van het geheel van de schaderoutes wordt op een later moment in beeld gebracht (dit als onderdeel van een brede herijking van het geheel van aanvullende schaderoutes voor gedupeerden, nabestaanden en ex-partners). Met de herijking wordt bezien of de huidige middelen volstaan voor de uitvoering van de schaderegeling. Daarbij bestaat het risico dat de middelen niet voldoende zijn.

A R. 01-2024

IB
1400-14.15 u.

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG
Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Urgentieroute aanvullende schade

Datum

12 januari 2024

Notanummer

2023-0000288853

Bijlagen

geen

Aanleiding

Er is voor gedupeerden een mogelijkheid ingericht de integrale beoordeling (IB) met urgentie te doorlopen, door zichzelf hiervoor aan te melden of door gemeenten hiervoor aangemeld te worden. In deze nota wordt voorgesteld dit ook voor aanvullende schade mogelijk te maken.

Beslispunt

Stemt u in met het inrichten van een urgentieroute voor aanvullende schade conform de hieronder geformuleerde kernpunten?

Kernpunten

- Een gedupeerde ouder komt conform de werkwijze bij de IB in aanmerking voor urgentie na voordracht door gemeente, IPW, OTB of DGT/UHT. De criteria die gelden voor urgentie bij de IB, gelden ook voor een urgente afhandeling van aanvullende schade.
- Gedupeerden die de IB met urgentie doorlopen, worden aan het eind van de IB altijd beoordeeld op het in aanmerking komen voor urgentie bij aanvullende schade.
- De gedupeerde die het schadeproces met urgentie doorloopt, laat zijn verhaal optekenen in een feitenrelaas conform de werkwijze van de Stichting Gelijkwaardig Herstel (SGH). Aan de hand van dit feitenrelaas kiest de gedupeerde een geschikte schaderoute. Daarbij is er keuze tussen de SGH-route voltooien of de CWS.
- Indien gekozen wordt voor de CWS, doorloopt de gedupeerde dit proces conform het huidige versnelde 'urgentie-proces' van de CWS. Een aparte route voor urgentiebehandeling bij de SGH bestaat niet en wordt vooralsnog niet nodig geacht, aangezien gedupeerden daar al op hun eigen tempo geholpen kunnen worden.

?

Wittes

Toelichting

Criteria urgentie

Urgentie wordt in beginsel bepaald aan de hand van de volgende criteria, die uitgaan van dreigende onomkeerbare gevolgen van het niet-behandelen van een gedupeerde:

1. Dreiging van of feitelijke uithuiszetting, gedwongen verkoop van het huis of afsluiting nutsvoorzieningen.
2. In het geval van terminale ziekte of overlijden.

- a. Ouder geeft aan een terminale ziekte te hebben (bijvoorbeeld kanker) en/of niet meer lang te leven heeft en wil graag de toelagenaffaire opgelost hebben. Dit is ook mogelijk wanneer er geen sprake is van acute financiële nood binnen het gezin. In geval van overlijden kunt u denken aan het overlijden van de partner of een kind van de mogelijk gedupeerde ouder.
3. Ongewenste onomkeerbaarheid. Onderstaande situaties a t/m g zijn niet limitatief maar voldoen aan de overeengekomen criteria om urgentie te verkrijgen.
- a. Ouder heeft veel problemen op de verschillende leefgebieden. Hierbij zijn vaak meerdere instanties betrokken. Wanneer die niet kunnen helpen of voor een structurele oplossing uitsluitel van de IB nodig is dan kan versneld een IB worden ingezet.
  - b. Ouders die al in de MSNP of WSNP zitten en daaruit kunnen als ze gedupeerd zijn of WSNP/MSNP loopt af of kunnen MSNP pas afronden na afloop IB.
  - c. Ouders die schuldhelpverlening nodig hebben i.v.m. problematische schulden maar die niet worden toegelaten tot een traject voordat ze weten of ze gedupeerd zijn.
  - d. Ouder met uithuisgeplaatste kinderen en wil ondersteund worden door OT UHP.
  - e. Familie in buitenland die erg oud/erg ziek is en die ouder nog wil bezoeken voor overlijden, of familie is recent overleden.
  - f. Ouder heeft geen eigen woning en woont bij familie of op straat.
  - g. Dreigend faillissement onderneming van ouder.

Procesbeschrijving – Beoordeling acute nood

De gedupeerde die de IB met urgentie doorlopen heeft wordt na de IB nogmaals beoordeeld op urgentie. Dit gebeurt aan de hand van dezelfde criteria die gelden voor urgentie in de IB. Aanvullend daarop kan urgentie verleend worden indien een civiele procedure is aangespannen en deze daarmee beëindigd kan worden. Vandaar dat het logisch is deze beoordeling te laten doen door de bestaande urgentietafel waarin DGT/UHT, DGH, VNG en CWS/SGH vertegenwoordigd zijn. Onderdeel hiervan kan zijn dat de PZB'er in het urgentieproces als vast onderdeel van de beschikking de gedupeerde vraagt of deze een aanvraag wil doen voor het vergoeden van aanvullende schade en of dit net als de IB versneld afgehandeld zou moeten worden. Door deze beslissing bij een reeds bestaand organisatieonderdeel te beleggen, wordt voorkomen dat de implementatietijd onnodig lang is.

Ouders die reeds de IB doorlopen hebben

Van de ouders die potentieel in aanmerking komen voor de vergoeding van aanvullende schade, heeft ongeveer de helft de IB reeds doorlopen. Deze ouders kunnen niet meer in één keer het hele proces met urgentie doorlopen. Het is wel belangrijk dat ook deze ouders in aanmerking komen voor het met urgentie vergoeden van aanvullende schade als zij (nog steeds) urgent zijn. Vandaar dat het voorstel is gemeenten, OTB, UHT/DGT en IPW de mogelijkheid te geven gedupeerden aan te dragen voor urgentie. Daarvoor is het wel van belang dat met name gemeenten ook na de IB voldoende inzicht hebben om de inschatting te maken of een ouder met urgentie een aanvullend schadetraject moet doorlopen.

Ouders die de IB niet met urgentie maar op de reguliere wijze doorlopen hebben of nog aan het doorlopen zijn, moeten ook in aanmerking kunnen komen voor een behandeling van aanvullende schade met urgentie. Dat kan zijn omdat zij hun IB doorlopen hebben zonder te weten dat urgentie bestaat, omdat zij begonnen zijn aan hun IB voordat urgentie bestond of omdat ze inmiddels urgent zijn geworden. Ook deze ouders kunnen door gemeenten, OTB, IPW of DGT/UHT worden voorgedragen voor urgentie bij aanvullende schade.

Procesbeschrijving – Verhaal optekenen

De gedupeerde die het schadeproces met urgentie doorloopt, is het meest gebaat bij een zo snel mogelijk schadeproces. Vooral nog leent de SGH-route zich hiervoor het best. Vandaar dat de urgentieroute erop is gericht zo snel mogelijk over te kunnen gaan op schadeafhandeling door de SGH op hun grofmazige en snelle werkwijze. Indien de SGH toch niet een logische uitvoerder blijkt omdat de geleden schade te complex van aard is kan ervoor gekozen worden de de afhandeling van schade door de CWS te doen. Aangezien het opgetekende verhaal van de gedupeerde voor beide routes nog steeds van waarde kan zijn, is het logisch dit verhaal hoe dan ook op te tekenen.

Na het optekenen van het ouderverhaal kan de ouder al dan niet met behulp van juridisch advies een keuze maken over de te bewandelen schaderoute. De ouder wordt erop gewezen dat hij recht heeft op juridische bijstand. Juridisch is het noodzakelijk een civielrechtelijke route eindigend in een beschikking (CWS) te allen tijde beschikbaar te maken.

Urgentie bij de CWS

De CWS geeft aan een voorlopige urgentieroute te hebben ingericht. Urgentie bij de CWS onderscheidt zich van reguliere behandeling door met name de termijnen die ouders krijgen om bijvoorbeeld stukken aan te leveren te verkorten. Dit levert enige versnelling op. Om de behandeltijd bij de CWS significant te verkorten – ook voor urgente gevallen – is echter een bredere aanpak nodig waarover het gesprek tussen de CWS en het ministerie loopt.

Urgentie in relatie tot voorrang

Separaat van de voorliggende urgentieroute worden mogelijkheden verkend gedupeerden 'bovenaan de stapel' te krijgen om andere redenen dan de hiervoor genoemde criteria. Dat kan bijvoorbeeld zijn omdat de ouder relatief zwaar gedupeerd is. Dit is iets anders dan urgentie, aangezien urgente dossiers niet alleen met voorrang behandeld worden maar ook een ingekort proces doorlopen. Vandaar dat deze voorrangsregeling geen onderdeel uitmaakt van deze nota.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

In de motie Van Dijk/Grinwis heeft de Tweede Kamer op 6 juli 2023 opgeroepen bij de CWS een urgentieroute in te richten. In de aanbiedingsbrief van de 16^e voortgangsrapportage (VGR) die in februari 2024 zal verschijnen, kunt u vermelden dat deze route ingericht wordt en op korte termijn in de praktijk wordt gebracht.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

A 17.01.2024

231
133

TER INFORMATIE

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

toeslagen

Directie Strategie, Recht
& Beleid Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

nota voortgang mediation bezwaar UHT

Datum

15 januari 2024

Notanummer

2024-000008951

Bijlagen

geen

Aanleiding

In de VGR T3 2023 zal worden gerapporteerd over de voortgang van de behandeling van bezwaar in mediation en de pilot waarin aanvullende compensatie voor werkelijke schade bij de mediation wordt betrokken.

Middels deze nota geven we u een nadere toelichting op de stand van zaken en de ontwikkelingen en de maatregelen om te verbeteren en te versnellen. Ook delen we met u de eerste bevindingen uit de eerdergenoemde pilot.

Kernpunten

- Op dit moment (peildatum VGR T3) worden 107 bezwaren tegen de integrale beoordeling (IB) behandeld in mediation. In 212 gevallen is de mogelijkheid van mediation onderzocht en overwogen, maar is het reguliere bezwaarproces voortgezet.
- Er zijn 3 VSO's afgesloten ten aanzien van de IB. In 2 van de 3 VSO's is daarnaast ook de werkelijke schade betrokken.
- Het kost meer tijd om vaart te maken dan vooraf door UHT was ingeschat, onder meer omdat team mediation nog volop wordt opgeschaald en ingewerkt.
- Om het aantal (afgeronde) mediations te vergroten worden ervaringsgegevens met betrekking tot de succesratio ingezet om steeds gericht die ouders/gemachtigden te kunnen benaderen voor wie mediation de beste weg is naar een oplossing.
- UHT stuurt intensief op het succesvol afronden van zoveel mogelijk mediations en blijft opschalen. Met hulp van BCG werkt UHT aan een plan om de komende jaren de ingekochte mediations optimaal in te zetten.
- Met hulp van dashboards wordt gericht op uitkomsten gestuurd. De productiviteit wordt vergroot, onder andere door de inzet van prestatie management. UHT werkt voortdurend aan de optimalisatie van het proces.
- Er lijkt onder ouders voldoende animo te bestaan voor het betrekken van de werkelijke schade in mediation om een structureel aanbod te rechtvaardigen. In de pilot worden tot op heden 20 IB-bezwaren met een component werkelijke schade behandeld in mediation.

Toelichting

Stand van zaken

In de vorige verslagperiode waren er 58 zaken aangemeld voor mediation, inmiddels (peildatum VGR T3) zijn er 107 zaken waarin er daadwerkelijk een traject loopt. In 212 gevallen is de mogelijkheid van mediation onderzocht en overwogen, maar is daar uiteindelijk vanaf gezien. In veruit de meeste gevallen was dat omdat ouders/gemachtigden een keuze maakten voor de reguliere behandeling van het bezwaar.

uitles

Sinds de start afgelopen zomer zijn 3 VSO's afgesloten, in 2 gevallen ook ten aanzien van de werkelijke schade. Het kost meer tijd om vaart te maken dan eerder door UHT was ingeschat. Samengevat is de belangrijkste reden hiervoor dat van start is gegaan terwijl nog volop wordt opgeschaald, wordt ingewerkt en ervaring wordt opgedaan. Meer specifiek spelen de volgende factoren een rol:

- UHT heeft nog onvoldoende ervaringsgegevens met betrekking tot de animo van ouders/gemachtigden voor mediation. Dat maakt het moeilijk om ouders/gemachtigden die potentieel belangstelling hebben gericht te benaderen. Verkennende gesprekken met ouders/gemachtigden die niet in een mediation resulteren kosten tijd.
- Ouders en gemachtigden hebben meer bedenktijd nodig dan eerder was ingeschat bij het maken van de keuze of zij een zaak al dan niet in mediation willen behandelen. Dat verlengt de behandeltijd.
- Om tot einde 2025 (maximaal) 2.500 mediations te behandelen, is verdere opschaling van team mediation nodig. Die is nog niet voltooid mede door de krapte op de arbeidsmarkt en omdat het inwerken van nieuwe medewerkers tijd kost. Op dit moment bestaat het team uit 21 FTE waarvan 13 FTE productief (een aantal medewerkers is recent aangenomen en nog niet gestart c.q. nog niet productief).
- Zoals al aangegeven in de 15e VGR, biedt de aangepaste instellingsregeling mogelijkheden om ook zonder mediation zelf zaken af te doen, zonder tussenkomst van de BAC en door in gesprek met ouder/gemachtigde tot een passende oplossing te komen met meer aandacht voor het ouderverhaal. Dat verkleint naar verwachting de behoefte aan mediation voor de behandeling van IB-bezwaren (zonder schadecomponent).
- Daarop anticiperend en aansluitend bij de behoefte van veel ouders om de diverse onderdelen van het herstelproces te integreren, is UHT gestart met genoemde pilot. Dat betekent dat medewerkers moesten worden opgeleid voor de behandeling van de werkelijke schade. Ook moesten processen en instructies worden aangepast..
- De behandeltijd van zaken met een component werkelijke schade (WS) is langer dan die van IB-zaken. De doorlooptijd van het totaal aan mediations is mede daarom langer dan aanvankelijk was ingeschat.

2

uitles

Ouders worden gericht en (nog) niet op brede schaal benaderd, om te voorkomen dat zij in een wachtrij belanden als gevolg van de nog ontoereikende behandelcapaciteit aan de zijde van UHT. Ook wordt de uitkomst van de pilot werkelijke schade afgewacht die gevolgen kan hebben voor de samenstelling van de doelgroep.

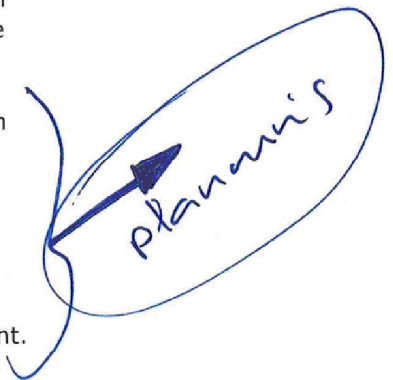
UHT heeft 2.500 mediations ingekocht voor behandeling van bezwaren tegen de IB in de periode van 1 juni 2023 tot en met 30 november 2025 (met de mogelijkheid tot verlenging tot 1 juni 2026). UHT is niet verplicht om 2.500 mediations af te nemen: de animo bij ouders is leidend. UHT betaalt per afgenomen mediation.

Maatregelen om te versnellen en te verbeteren

UHT stelt alles in het werk om in de komende maanden het aantal (afgeronde) mediations te vergroten. Daartoe zijn onder meer de volgende acties ingezet:

- Om de potentiële doelgroep nader te bepalen, heeft UHT 79 van de ouders die het langst wachten op behandeling van hun IB-bezwaar gebeld. 28 van hen gaan het mediation-traject in. Dat is een indicatie dat de animo in die groep voldoende groot is.
- Een tweede belactie richting ouders die meer recent in bezwaar zijn gegaan, moet aantonen of zij een vergelijkbare, dan wel hogere of lagere interesse in mediation laten zien. Ook wordt geïnventariseerd welk deel van deze mediation-trajecten in een VSO resulteert.
- Op basis van de uitkomsten van de belacties worden selectiecriteria gepreciseerd op grond waarvan ouders worden benaderd. Dat versnelt de selectiefase zodat de capaciteit steeds meer kan worden ingezet voor de inhoudelijke gesprekken met ouders.
- Er wordt werkenderwijs een lijst opgesteld van advocaten die geen interesse hebben. Advocaten met meerdere cliënten die (mogelijk) voor mediation in aanmerking komen worden in één keer benaderd voor alle betreffende cliënten. UHT heeft in samenwerking met de NOvA een presentatie over mediation gegeven aan toeslagenadvocaten.
- UHT werkt momenteel met hulp van BCG aan een realistisch plan om in de komende jaren het beoogde aantal mediations te realiseren. Onderdelen daarvan zijn:
  - Het vaststellen van normtijden binnen het proces, zodat behandeltijd kan worden gestuurd;
  - Het uitwerken en in gebruik nemen van dashboards;
  - Het introduceren van continue verbetering.
- De productiviteit wordt vergroot door de inzet van prestatie management.

uitleg

UHT werkt hard aan de verdere optimalisatie van het proces. Daarbij worden de capaciteit, de opschalingsmogelijkheden, het absorptievermogen, de doorlooptijden en de uitkomst van de pilot betrokken, mede in het licht van de alternatieve schaderoutes.

Eerste bevindingen pilot

In oktober is gestart met een pilot waarin naast het IB-bezwaar ook de aanvullende compensatie voor werkelijke schade bij de mediation wordt betrokken. Vanaf december is de daadwerkelijke behandeling op gang gekomen. Over de pilot bent u eerder geïnformeerd bij nota van 28 juni 2023 (DGT 164921).

- Op dit moment worden 20 bezwaren tegen de IB met een component werkelijke schade behandeld in mediation. Dat wijst erop dat er onder ouders voldoende animo voor bestaat.

- Het is waarschijnlijk dat daarnaast een substantieel deel van de overige 87 zaken in mediation ook een WS-component bevat die nog niet is geïdentificeerd.
- In 2 van de 3 afgesloten VSO's is ook de WS-component meegenomen.
- De behandeltijd van zaken met een WS-component is langer dan die van IB-zaken. Ook stelt het nadere eisen aan het inwerken van medewerkers.
- Ouders vinden het op dit moment soms lastig om hun positie te bepalen ten opzichte van de CWS- en de SGH-route. Het is uiteindelijk belangrijk dat ouders een goed informeerde keuze kunnen maken aan de hand van het aanmeldportaal voor ouders.
- Conform de toezegging in eerdergenoemde nota wordt de pilot geëvalueerd nadat er 15 zaken zijn afgerond, of zoveel eerder of later als de ervaringen in de pilot daar aanleiding toe geven.

AV 19-01-2024

23/1 13.30

TER INFORMATIE

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie UHT

Persoonsgegevens

nota

Stand van zaken Driegesprekken

Datum

17 januari 2024

Notanummer

2024-0000011578

Bijlagen

geen

Aanleiding

Vanaf 1 juli 2023 is een driegesprek tussen een gedupeerde ouder, gemeente en UHT landelijk mogelijk. ~~Toegezegd is~~ in de VGR sept-dec 2023 in te gaan op het aantal gevoerde gesprekken en de belangstelling voor driegesprekken bij ouders. Deze nota is bedoeld om u over de stand van zaken en verbetermaatregelen te informeren, en op basis van een bespreking met u tot een tekst voor de VGR te komen.

Kernpunten

- ~~Afgelopen maanden vonden 11 driegesprekken plaats. Het aantal gevoerde gesprekken blijft hiermee achter bij de verwachting.~~
- ~~Geconstateerd is dat het uitvoeringsproces nog niet loopt zoals beoogd. Dat is teleurstellend en maakt het lastig een toereikend beeld te geven van de behoefte van ouders aan een driegesprek. Er zijn maatregelen getroffen om het aanbieden en organiseren van driegesprekken beter te laten lopen. UHT pakt dit met prioriteit in Q1 2024 op, samen met de VNG/gemeenten.~~
- Nadat het uitvoeringsproces goed staat en hier enige tijd ervaring mee is, vindt verdere evaluatie plaats van de behoefte aan driegesprekken in de praktijk. ~~Beoogd tijdpad voor de evaluatie is Q2 en Q3 2024, waarbij de bevindingen teruggekoppeld worden in de VGR mei-aug 2024.~~

Toelichting

- Het driegesprek is één van de maatregelen uit de herijking. In het driegesprek kunnen gedupeerde ouders hun verhaal vertellen en vragen stellen over het financieel herstel door UHT en de brede hulp die gemeenten bieden. Er wordt geluisterd, erkenning gegeven en gekeken wat er voor de ouder verder nodig is.
- Na een pilot is het driegesprek vanaf 1 juli 2023 landelijk beschikbaar. De kern van de werkwijze die UHT en VNG/gemeenten hebben afgesproken is:
  - Pzb-er informeert een gedupeerde ouder bij de integrale beoordeling dat een driegesprek mogelijk is. Daarbij is het zo dat een ouder ondersteuning of een contactpersoon vanuit de gemeente moet hebben.
  - Het is aan de gedupeerde ouder of deze een driegesprek wil. Voor ouders die behoefte hebben aan een driegesprek wordt deze georganiseerd.

Waarom
niet eerder
signaal?
moet z.s.m.
beter.

behoefte

- Binnen UHT zijn de persoonlijk zaakbehandelaars (pzb-ers) opgeleid voor het aanbieden en houden van driegesprekken. Tevens is op andere manieren binnen UHT gecommuniceerd over en aandacht gevraagd voor de werkwijze driegesprek.
- ~~Tot nu toe blijft het aantal gevoerde driegesprekken achter bij de verwachting. UHT heeft een analyse gedaan, waaruit blijkt dat de uitvoering op verschillende onderdelen niet loopt zoals beoogd:~~
  - Pzb-ers informeren gedupeerde ouders niet altijd over de mogelijkheid voor een driegesprek. Daarnaast blijkt dat sommige pzb-ers een eigen inschatting maken of een ouder een driegesprek wil. De eerdere training en communicatie heeft plaatsgevonden, maar te weinig opvolging in praktijk gehad bij de teams.
  - Interne organisatie van driegesprekken bij UHT en gemeenten en de onderlinge afstemming vraagt op aantal punten aandacht of verbetering.
- ~~Er zijn verschillende maatregelen getroffen om het aanbieden en organiseren van de driegesprekken beter van de grond te laten komen:~~
  - Een afdelingshoofd en teamleider pakken met prioriteit de verbetermaatregelen driegesprekken op.
  - UHT inventariseert welke ouders hebben aangegeven een driegesprek te willen, maar waar deze nog niet is gehouden. Dit om ervoor te zorgen dat voor deze ouders alsnog een driegesprek plaatsvindt.
  - UHT zorgt met aangepaste werkinstructies, training en communicatie ervoor dat pzb-ers beter op de hoogte zijn van belang/doel driegesprek en beter in staat zijn dit toe te passen in gesprekken met ouders.
  - UHT en VNG overlegden 14 december 2023 over de driegesprekken en verbeterpunten. Een van de maatregelen die UHT en VNG onderzoeken is of de gemeente ook kan doorgeven aan UHT dat een ouder belangstelling heeft voor een driegesprek (zodat deze informatie al bekend is bij UHT als de integrale beoordeling voor de ouder start).
  - UHT treft maatregelen om de interne organisatie bij het driegesprek te verbeteren en meer inzicht te krijgen in belangstelling voor en voortgang bij de driegesprekken.
  - Er wordt gekeken hoe informatie over ondersteuning van gemeenten en driegesprekken beter en meer in samenhang aan ouders kan worden meegegeven.
- Inzet van UHT richt zich komende tijd op het (verder) realiseren van de benodigde verbeteringen. Als het uitvoeringsproces goed staat en hier enige tijd ervaring mee is opgedaan is het beter mogelijk de behoefte aan driegesprekken te evalueren.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

*A 21-01-2024
bespreken*

*22/1
15.30 u.*

TER BESPREKING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Toeslagen
Directie Strategie, Recht
& Beleid Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Gewogen maatregelen versnelling bezwaarafhandeling

Datum
18 januari 2024

Notanummer
2024-0000009500

Bijlagen
Uitwerking maatregelen

Aanleiding

Om de doorlooptijden van het afhandelen van bezwaren te verkorten zijn naar aanleiding van het uitvoeringsplan bezwaar 2.0 maatregelen getroffen. Deze maatregelen zorgen er, onder andere, voor dat de capaciteit binnen het cluster BBI wordt vergroot en dat de gemiddelde doorlooptijd van een af te handelen bezwaar naar beneden gaat.

Deze maatregelen zouden voor een versnelling van factor 13 moeten zorgen. De eerste inschattingen zijn, mede gelet op het hogere aantal van de te verwachte bezwaren, dat ook met deze maatregelen het laatste bezwaar pas in 2027 zal worden afgehandeld. U heeft, naar aanleiding van de bespreking van het uitvoeringsplan bezwaar 2.0, ons verzocht om te kijken of er nog aanvullende maatregelen mogelijk zijn.

Om dit te bezien heeft DG Toeslagen samen met DGH en BCG de afgelopen weken sessies georganiseerd waarin verschillende 'out of the box'-maatregelen zijn gewogen.

Bespreekpunten

Graag bespreken wij met u de gewogen en meest kansrijk geachte 'out of the box' maatregelen die er toe moeten leiden dat de instroom van bezwaren wordt beperkt en ouders eerder en sneller duidelijkheid krijgen tijdens de bezwaarfase.

Kernpunten

- DG Toeslagen heeft de afgelopen weken meerdere sessies georganiseerd om te bezien of er 'out of the box'-maatregelen zijn om de instroom van bezwaren te beperken en om ouders eerder en sneller duidelijkheid te verschaffen in de bezwaarfase.
- In deze sessies zijn elf maatregelen voorgesteld en deze zijn gewogen. De meest kansrijke maatregelen hebben een positief advies meegekregen.
- Deze elf maatregelen zien op:
  - Het handhaven van de termijnen;
  - Het verlengen van de beslistermijnen van de UHT;
  - Het versterken van de samenwerking tussen UHT en advocaten;
  - Het ontwikkelen van een tool ter controle van de compensatieberekening;
  - Het direct gegrond verklaren van bepaalde bezwaren; en

A 22-01-2024
graag voorstellen uitwerken op korte termijn
planning maken incl. prognose
zie opm

- Het verhogen van de capaciteit van de bezwaarafdeling.
- Acht van de elf gewogen maatregelen zijn als kansrijk bestempeld en hebben een positief advies meegekregen. Indien u akkoord gaat met deze maatregelen dan zullen deze, waar nodig, verder worden uitgewerkt dan wel in gang worden gezet.
- Indien deze gewogen maatregelen worden geïmplementeerd dan komen deze boven op de reeds maatregelen die in het uitvoeringsplan 2.0 zijn opgenomen.
- Deze gewogen maatregelen dienen allereerst verder uitgewerkt te worden, waarbij ook de financiële impact, de rechtmatigheid en de juridische houdbaarheid per maatregel in kaart wordt gebracht.
- Dit kan betekenen dat maatregelen welke nu worden overwogen om te implementeren het advies meekrijgen om toch niet te implementeren.
- Zodra de gewogen maatregelen verder zijn uitgewerkt kan er ook een betere inschatting worden gemaakt van het rendement/verwachte impact van de te implementeren maatregelen.
- Tevens kunnen niet alle maatregelen tegelijk en terstond worden geïmplementeerd en/of uitgevoerd.
- Als bijlage bij deze nota treft u een uitwerking aan van de elf gewogen maatregelen, inclusief een eerste ruwe inschatting van de impact van de voorgestelde maatregel.

Toelichting

- De maatregelen en/of verbeteringen zoals opgenomen in het uitvoeringsplan bezwaar 2.0 zullen zorgen voor een versnelling van de bezwaarafhandeling.
- Zo zijn er maatregelen getroffen om de instroom van bezwaren te beperken, wordt er ingezet om fors meer bezwaarmedewerkers aan te trekken, om de productie per bezwaarmedewerker te verhogen en worden er maatregelen getroffen om de doorlooptijd per af te handelen bezwaar naar beneden te krijgen.
- De eerste inschattingen zijn, mede gelet op het hogere aantal van de te verwachte bezwaren (~6.000), dat ook met deze maatregelen het laatste bezwaar pas in 2027 zal worden afgehandeld.
- Dit komt onder andere door een hogere instroom van bezwaren, te weinig capaciteit om bezwaren af te handelen en een lange doorlooptijd per afgehandeld bezwaar.
- Dit heeft tot gevolg dat het UHT niet lukt om binnen de wettelijke beslistermijn een beslissing op bezwaar te nemen. Dit heeft als consequentie dat ouders UHT in gebreke stellen en beroepen niet tijdig beslissen indienen waardoor UHT dwangsommen verschuldigd is voor het te laat afhandelen van het bezwaar.

Hieronder gaan we kort in op verschillende maatregelen. Als bijlage bij deze nota treft u een uitgebreider overzicht aan van deze elf voorgestelde en gewogen maatregelen om de instroom van bezwaren te beperken en om ouders eerder en sneller duidelijkheid te verschaffen in de bezwaarfase.

Beperken instroom bezwaren

- Om de instroom van bezwaren te beperken kan overwogen worden om:
  - De bezwaartermijn van 16 weken te handhaven voor nieuw ingediende bezwaren; en

- o De samenwerking tussen UHT en advocaten te versterken, onder andere, om de afhandeling van bezwaren alleen onderbouwd in gang te zetten en ter bevordering van de bezwaarafhandeling.

Naar voren halen einddatum bezwaarafhandeling

- Om de verwachte einddatum van de bezwaarafhandeling naar voren te halen kan overwogen worden om in het proces:
  - o Een termijn van 12 weken te hanteren en te handhaven voor het aanleveren van gronden in het geval van een ingediend pro-forma bezwaarschrift;
  - o Een maximaal aantal van twee afzeggingen voor een hoorzitting te accepteren en dit aantal te handhaven; *en*
  - o Ingediende bezwaren onder een bepaald grensbedrag standaard gegrond verklaren of af te doen met een schikkingsvoorstel;
- Om de operatie te versnellen wordt geadviseerd om door een externe partij een tool te laten ontwikkelen ter controle van de compensatieberekening. Hierbij kan het zijn dat de eventuele opdracht tot ontwikkeling van deze tool onrechtmatig gegund moet worden.
- Om de capaciteit binnen het cluster BBI te verhogen kan overwogen worden om:
  - o Capaciteit van andere diensten binnen het Ministerie van Financiën in te zetten voor het cluster BBI dan wel om werkzaamheden m.b.t. het afhandelen van bezwaren aan hen uit te besteden;
  - o De bezwaarafhandeling gedeeltelijk uit te besteden aan een externe partij met daarbij een resultaatverplichting. Ook hier geldt dat de eventuele opdracht tot bezwaarafhandeling onrechtmatig gegund moet worden.
- Voorgestelde maatregelen waar een negatief principe besluit op is genomen zijn:
  - o Het overhevelen van werknemers vanuit andere processen/clusters binnen UHT naar het cluster BBI; *en*
  - o Om salarissen van goed-functionerend personeel met meer dan een periodieke groei te kunnen verhogen.
  - o Er is een negatief advies genomen met betrekking tot het overhevelen van werknemers vanuit andere processen/clusters binnen UHT naar het cluster BBI. Dit omdat dit zal leiden tot een vertraging in de afhandeling van de IB, wat onwenselijk is voor ouders. Daarnaast kan vertraagde afhandeling in de IB resulteren in meer bezwaren door ontevredenheid bij ouders.
  - o Er is een negatief principe besluit genomen met betrekking tot het kunnen verhogen van de salarissen omdat dit niet te rechtvaardigen is ten opzichte van alle andere werknemers van UHT. Het is juist de inzet van UHT om tarieven gelijk te trekken omdat hierin nu veel verscheidenheid is onder het personeel van UHT.
- Een van de voorgestelde maatregelen is om een wetsvoorstel in gang te zetten om de langere beslistermijn op bezwaar ook van toepassing te laten worden op de huidige werkvoorraad van het cluster BBI. Een dergelijk voorstel is in het verleden met u besproken en werd juridisch te risicovol geacht. Toch achten wij het zinvol om deze maatregel op tafel te

witjes

Toch bij andere ministerie vraes

witjes

nog op lijstje houden en uitwerken en wat invloed op planning

houden indien in de uitwerking blijkt dat de overige maatregelen onvoldoende versnelling opleveren.

- We geven graag nog mee dat de voorgestelde maatregelen echt nog nadere uitwerking en besluitvorming vergen. Waarbij geldt dat
  - Het niet mogelijk is om (sommige) individuele maatregelen oneindig op te schalen;
  - De onderlinge afhankelijkheid tussen de verschillende maatregelen nog niet meegenomen is bij het berekenen van de impact van een individuele maatregel. Als gevolg daarvan kan er nog geen totale impact berekening gemaakt worden.
  - De maatregelen moeten zich goed tot elkaar verhouden qua implementatie: niet alles kan tegelijk geïmplementeerd worden.
  - Op onderdelen de mate van onrechtmatigheid moet worden afgewogen tegen de positieve effecten van de onderzochte maatregel.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

A/zu-01-2024

~~DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK~~

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Toeslagen

Directie Strategie, Recht
& Beleid Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Beslisnota vergewisplicht werkelijke schade

Aanleiding

Onlangs zijn aan u twee nota's voorgelegd (bijlage 1 en 2) in het kader van de vergewisplicht bij werkelijke schade, mede naar aanleiding van de aangehouden motie van lid van der Lee (Kamerstuk 31 066, nr. 1191).

Het onderwerp is ook mondeling met u besproken. Via deze weg vragen we u formeel om een beslissing.

Beslispunten

Wij vragen u in te stemmen met de ingezette koers inzake de vergewisplicht van UHT om adviezen van CWS over te nemen in UHT-beschikkingen.

Wij vragen u verder er mee in te stemmen om geen wettelijk traject inzake de vergewisplicht in gang te zetten. Dit gelet op de reeds bereikte verkorting van de doorlooptijd en de in de nota 's opgenomen verwachting dat er verdere versimpeling kan worden bereikt.

Kernpunten

- In de eerdere nota's is gerapporteerd over de bereikte verkorting van de doorlooptijd inzake de vergewisplicht (rond de 15 dagen tussen CWS-advies en UHT-beschikking). Er is capaciteit voorhanden om die doorlooptijd kort te houden.
- Ook is in de nota's stilgestaan bij het wekelijkse mondeling overleg, waarin vragen snel kunnen worden besproken en opgelost. Ook is stilgestaan bij verdere winst die naar verwachting kan worden bereikt en de verdere maatregelen waar de CWS druk doende mee is.
- De versimpeling waar de aangehouden motie van lid van de Lee op doelt, kan in het licht van vorenstaande worden bereikt zonder wettelijke aanpassing van de vergewisplicht.
- We bereiden begin deze week een concepttekst voor ter opname in de aanstaande Voortgangsrapportage.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Datum

22 januari 2024

Notanummer

2024-0000014335

Bijlagen

1. nota vergewisplicht
2. vervolgnota vergewisplicht

ahhoofd

AV 25-01-2024

S/2 15.00

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

DG Toeslagen
Directie Strategie, Recht
& Beleid Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Startmoment uitvoering HZK-regeling

Datum

24 januari 2024

Notanummer

2024-0000016201

Bijlagen

1. DGT 264884 N Update inz

Aanleiding

Wij hebben aangegeven te kunnen starten met de uitvoering van de HZK-regeling in Q1 2025, omdat de IV dan voor zowel het massale proces als het kantoorproces gereed is. U heeft aangegeven te willen onderzoeken of een eerdere start van de uitvoering mogelijk is in Q3 of Q4 2024. Naast deze vraag wordt in deze nota ingegaan op uw vraag over uitbetaling van de CAF-tegemoetkoming in verband met de compensatietool. Via een separate bespreeknota wordt de omgang met zelfmelders aan u voorgelegd.

Beslispunt

Stemt u in met het starten van de HZK-regeling in januari 2025? Wij adviseren positief. Indien u eerder wenst te starten, dan zou via het massale proces eventueel een kleine, afgebakende groep beschikt kunnen worden vanaf oktober (Q4) 2024. Op dat moment is er echter geen goede dienstverlening mogelijk, omdat het kantoorproces nog niet gereed is.

Kernpunten

- De HZK-regeling wordt ambtshalve uitgevoerd. De uitvoering bestaat voor het belangrijkste deel uit het massale (geautomatiseerde) proces waarbij de burgers die zijn benadeeld worden beschikt en betaald.
- De tegemoetkoming kan bestaan uit:
  - een O/GS-tegemoetkoming van 30% van de terugvordering óf;
  - een tegemoetkoming van 130% van het bedrag van de toeslag dat is teruggevorderd of niet is toegekend bij institutionele vooringenomen handelen bij een aantal CAF-zaken. De hoogte van de tegemoetkoming in het kader van deze regeling kent een bandbreedte van ongeveer €24,- tot hoogstens enkele duizenden euro's.
- In Q1 2024 wordt nog gewerkt aan de afronding van het definitief vaststellen van de populatie O/GS en een aantal extra CAF-zaken.¹
- De IV die nodig is voor de uitvoering van het massale proces is naar verwachting in Q3 (rond juni) 2024 gereed. Op dat moment is er echter geen kantoorondersteuning beschikbaar en kan niet op een verantwoorde wijze met de uitvoering gestart worden. In oktober (Q4) 2024 kan vooralsnog conform IV planning gestart worden met de bouw van de kantoorondersteuning voor de HZK-regeling. De planning is dat deze in de

AV 05-02-2024
start
Q1 2025

¹ Zie bijlage: nota DGT 264884 N Update inzake HZK-regeling.

loop van Q4 2024 gereed komt. Door met een kleine groep in Q4 2024 te starten vanuit het massale proces, kan het ontbreken van het kantoorproces hopelijk overbrugd worden doordat terwijl de eerste beschikkingen verstuurd worden en de betalingen gedaan worden, het kantoorproces binnen afzienbare tijd beschikbaar komt.

- Het risico ligt niet in het verzenden van brieven en het uitbetalen van de tegemoetkoming, maar het ontvangen van reacties van burgers en deze niet goed kunnen afhandelen. Door het ontbreken van informatie in de systemen kan UHT geen vragen beantwoorden van burgers over bijvoorbeeld de opbouw van de tegemoetkoming. Ook kunnen eventuele bezwaren over de beschikte jaren, toeslagsoorten of hoogte van de tegemoetkoming niet worden verwerkt. Daarnaast kunnen we geen afwijkende situaties zoals bewind of het ontbreken van BSN, adres en IBAN behandelen.
- UHT is de afgelopen maanden intensief bezig geweest met (het voorbereiden van) de uitvoering van de kind-, ex-toeslagpartner, nabestaandenregeling en project Versneld Duidelijkheid voor Ouders (VDVO). De uitvoering van deze regelingen loopt gedurende 2024. Een samenloop met de HZK-regeling kan daardoor invloed hebben op de uitvoering van de overige regelingen.
- De noodvoorziening voor de HZK-regeling vervalt op 1 januari 2025 (tezamen met die voor de KOT-regeling). Een verzoek tot uitstel van de betaling van de HZK-regeling is mogelijk tot uiterlijk december 2025. Onderzocht wordt of beide data gelet op de latere uitvoering van de regeling gewijzigd moeten worden. Dit wordt binnenkort, voorzien van een advies, aan u voorgelegd.

Toelichting

Kantoorondersteuning

UHT kan de HZK-regeling goed en zorgvuldig uitvoeren zodra zowel het massale als het kantoorproces gereed staat. Kantoorondersteuning stelt UHT in staat om burgers goed te woord te staan. Informatie over de beschikking, de hoogte en berekening van de tegemoetkoming is dan aanwezig en kunnen medewerkers delen met burgers die hiervoor bellen. Gezien het karakter van de regeling; ambtshalve toekennen, weten veel burgers niet dat zij voor de regeling in aanmerking komen en is de verwachting dat zij hierover contact zullen opnemen met UHT voor meer informatie. Zonder kantoorondersteuning is het echter niet mogelijk om voor burgers een goede dienstverlening te bieden. We voorzien de volgende risico's als de uitvoering start zonder kantoorondersteuning;

- Er kan vóórdát de beschikking verstuurd wordt geen toelichting gegeven worden op de regeling (*In het kader van zorgvuldige dienstverlening overweegt UHT om burgers in specifieke gevallen eerst te bellen met tekst en uitleg voor het sturen van een beschikking – dit is niet mogelijk zonder kantoorondersteuning*);
- UHT kan nádat de beschikking verstuurd wordt, geen specifieke toelichting geven aan burgers die zijn benadeeld. Vragen van burgers waar het Serviceteam (1^e lijn) geen antwoord op heeft kunnen niet worden opgepakt door de medewerkers van het kantoorteam in Almere (2^e lijn). Dit gaat om vragen als de reden voor de tegemoetkoming, de berekening ervan, of het geven van nadere toelichting;
- Het is niet mogelijk om gedupeerden die bijzondere aandacht behoeven te beschikken en betalen (CAF-gedupeerden, ontbrekend adres, ontbrekende IBAN, bewindvoering etc.);

- Ook kunnen eventuele bezwaren niet behandeld worden, waardoor termijnen worden overschreden, met een grotere kans op dwangsommen en beroepen niet tijdig beslissen tot gevolg;
- De communicatie over de planning en de uitvoering van de regeling is zeer complex. Dit komt omdat bij een start zonder kantoorondersteuning burgers wel beschikkingen en betalingen ontvangen, maar geen inhoudelijke toelichting. Uitleg geven over waarom sommige burgers al wel een beschikking ontvangen, maar complexere gevallen niet, is een uitdaging. Bij eventuele bezwaren kunnen niet de op de zaak betrekking hebbende stukken opgevraagd en geleverd worden;
- Het is voorzienbaar dat het starten van de uitvoering van de HZK-regeling tot publiciteit leidt, met een groep zelfmelders die niet in de ambtshalve populatie voorkomt als gevolg. De omgangswijze voor deze groep zelfmelders wordt aan u parallel aan deze nota voorgelegd in een beslisnota. Afhankelijk van de gekozen omgangswijze zijn wel óf geen beslistermijnen, ingebrekestellingen, dwangsommen en beroepen niet tijdig beslissen, van toepassing op deze groep, met risico's voor de behandelcapaciteit van de reguliere uitvoering en de behandeling van bezwaar en beroep.

Berekeningstool: gedeeltelijke uitbetaling CAF-populatie

UHT kan op grond van de huidige betalingstool niet de tegemoetkoming berekenen voor de CAF-populatie. Deze is alleen functioneel voor de O/GS-populatie. U vroeg daarom of het mogelijk is om de betaling voor de CAF-populatie in delen te verrichten, zodat mensen al eerder een kleiner percentage ontvangen en later een nabetaling voor de overige verschilde tegemoetkoming.

- Voor een onterechte Opzet/Grove Schuld (O/GS) wordt een tegemoetkoming van 30% van de terugvordering geboden. Dit kan de berekeningstool wél berekenen.
- Mensen die benadeeld zijn door institutionele vooringenomenheid hebben recht op een vergoeding van 130% van de terugvordering, stopzetting of niet toegekende toeslag. Dit is de CAF-populatie. De berekeningstool kan dit percentage niet berekenen.
- Het is in theorie mogelijk om voor de CAF-populatie ook 30% uit te keren, maar de tool kan een latere nabetaling niet verrekenen. Het is daarom via IV niet mogelijk in twee keer een bedrag uit te keren en dan uit te komen op een tegemoetkoming van 130%. Deze werkwijze versnelt de uitvoering niet en is qua communicatie naar de doelgroep lastig uitlegbaar. Bovendien is de kans groter dat CAF-gedupeerden tegen het lagere bedrag in bezwaar gaan.
- Daarom wordt nu ingezet op het zo snel mogelijk met behulp van data vaststellen of een handmatige berekening voor de CAF-populatie mogelijk is, zodat deze parallel aan de O/GS-tegemoetkoming kan worden toegekend. Zodra hierover meer bekend is, wordt u daarover geïnformeerd.

Politiek/bestuurlijke context

In september 2023 is, in de 15de VGR, met de Kamer gedeeld dat de start van de uitvoering van de HZK regeling onzeker was wegens de latere start van de ex-partnerregeling en het uitwerken van de nabestaandenregeling. In de VGR is aangegeven dat de Kamer geïnformeerd zou worden over de te verwachte startdatum van de HZK regeling zodra de uitvoeringstoets zou zijn afgerond en er meer duidelijkheid zou zijn over de start van de nabestaande regelingen.²

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

² Kamerstukken II 2023/2024, 31066, nr. 1291

A 25-01-2024

5/2 15.00

TER BESPREKING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

DG Toeslagen
Directie Strategie, Recht
& Beleid Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Omgangswijze zelfmelders HZK-regeling

Datum

24 januari 2024

Notanummer

2024-0000016202

Bijlagen

geen

Aanleiding

De tegemoetkomingsregeling voor gedupeerde aanvragers van huurtoeslag, zorgtoeslag of kindgebonden budget (HZK-regeling) wordt ambtshalve uitgevoerd. Mogelijk gedupeerden hoeven daarom geen aanvraag in te dienen. Desalniettemin heeft UHT inmiddels ca. 4.000 mondelinge en schriftelijke verzoeken ontvangen van burgers die aangeven in aanmerking te willen komen voor de regeling.¹ UHT heeft aan 2.000 van hen in het verleden al een ontvangstbevestiging gestuurd en is voornemens een informatiebrief te sturen met algemene informatie over de regeling. Op basis van deze nota bespreken wij graag met u de verschillende mogelijke omgangswijzen met verzoeken van zelfmelders voor de HZK-regeling.

Bespreekpunten

Wij bespreken graag met u de implicaties van de volgende omgangswijze voor zelfmelders van de HZK-regeling: UHT behandelt een verzoek als uitlokking tot het nemen van een ambtshalve besluit. Bezwaar en beroep staat hiertegen inhoudelijk open. Er geldt evenwel geen beslistermijn en de dwangsomregeling en de regeling inzake beroepen niet tijdig beslissen zijn niet van toepassing (1).

Alternatieve mogelijkheden zijn de optie om alle zelfmelders na start van de uitvoering een standaard brief te sturen zonder inhoudelijke beoordeling (2) en de optie om alle verzoeken als een formele aanvraag te behandelen (3).

Kernpunten

- De Wet hersteloperatie toeslagen (Wht) regelt alleen een ambtshalve toekenning van de HZK-regeling. De ratio is gelegen in het potentieel grote aantal aanvragen dat de uitvoerbaarheid in het gedrang zou brengen. Bovendien zou naar verwachting maar een klein deel van die aanmeldingen voor toekenning in aanmerking komen.
- Het is echter niet uit te sluiten dat gedupeerden ten onrechte niet in de ambtshalve behandeling een tegemoetkoming ontvangen. Bijvoorbeeld door onvolledige data. Zouden deze verzoeken zonder inhoudelijke beoordeling worden afgewezen, dan zouden deze gedupeerden geen tegemoetkoming krijgen, terwijl zij daar wel recht op hebben en daar

A 05-02-2024
optie 2

* monitoring
* zorgen voor goed bestand HZK.

¹ Peildatum december 2023. Maandlijks ontvangt UHT ca. 100 meldingen (schriftelijk of telefonisch).

vervolgens ook geen rechtsmiddel tegen kunnen aanwenden anders dan een gang naar de civiele rechter. Een gang naar de civiele rechter willen we zoveel als mogelijk willen voorkomen. Dat is – mede gelet op de aard van de hersteloperatie – onwenselijk. UHT moet kunnen worden aangesproken indien een burger van mening is dat ten onrechte geen tegemoetkoming wordt toegekend.

- Daarnaast staat in de Memorie van Toelichting (MvT) dat de beschikking tot toekenning van de tegemoetkoming in beginsel ambtshalve wordt gegeven. Dat wekt de suggestie dat wellicht toch een aanvraag mogelijk is. Bovendien vermeldt de toelichting dat tegen een afwijzing (weigeringsambtshalve toe te kennen) bezwaar en beroep open staat. Dit volgt niet uit de wettekst en wringt met het ambtshalve karakter.
- In de MvT is een vangnetbepaling opgenomen die stelt dat UHT monitort of er onbedoeld mensen buiten de HZK-regeling vallen, maar de MvT bevat geen expliciete bepaling over de manier waarop UHT moet omgaan met zelfmelders.
- Er is dus juridisch sprake van een grijs gebied hoe verzoeken van zelfmelders te beschouwen. Naast het juridisch perspectief, waaronder de rechtsbescherming van de belanghebbenden, en bedoeling van de wetgever, moeten ook de gevolgen voor de uitvoering meegewogen worden bij de omgang met zelfmelders van de HZK-regeling. Waarbij met name de grote onzekerheid over de omvang van de groep zelfmelders en de impact hiervan op de uitvoering, het grootste risico is.
- Afhankelijk van de omgang met zelfmelders kan het ambtshalve karakter van de regeling in het gedrang komen met een mogelijke aanzuigende werking en een grote potentiële populatie zelfmelders. In de toelichting schetsen wij ook twee andere mogelijke omgangswijzen en de gevolgen per omgangswijze.
- Een mogelijkheid is dat een verzoek tot toepassing van de HZK-regeling na de start van de uitvoering wordt geduid als een verzoek tot een uitlokking van een ambtshalve besluit. Dit heeft als consequentie dat er wél een inhoudelijk oordeel wordt gegeven op het verzoek – en tegen een negatief oordeel rechtsbescherming open staat – maar dat UHT niet gebonden is aan een beslistermijn, geen bestuurlijke dwangsommen van toepassing zijn en een beroep niet tijdig beslissen waarschijnlijk tot niet-ontvankelijkheid leidt. Het inhoudelijke oordeel heeft betrekking op het al dan niet voorkomen op de lijst van gedupeerden van O/GS-kwalificatie of CAF-gedupeerdheid. Deze optie 1 houdt het midden tussen de in de toelichting geschetste opties 2 en 3. Hiermee kan UHT regie houden over het proces en wordt rechtsbescherming geboden aan zelfmelders waaraan geen tegemoetkoming wordt toegekend. De verzoeken van zelfmelders worden opgepakt nadat de ambtshalve populatie is beschikt en betaald.
- UHT zal de komende maanden eerst aan de zelfmelders een algemene informatiebrief sturen over de HZK-regeling, met de strekking dat deze ambtshalve wordt uitgevoerd en dat na de start van de uitvoering zij bericht zullen ontvangen of zij in aanmerking komen voor de regeling.

Toelichting

Argumenten voor de geadviseerde omgangswijze

- De wetgever heeft bewust gekozen voor een ambtshalve toekenning van de regeling omdat de doelgroep grotendeels in beeld is² en het potentieel

² Kamerstukken II 2021/22, 36151, nr. 3, p. 33

aantal zelfmelders 7 à 8 miljoen aanvragers kan zijn. Er is geen aanvraagmogelijkheid voor de HZK-regeling opgenomen. Dit wijkt daarmee af van de kindregeling die deels ambtshalve én deels op aanvraag wordt toegekend.

- De voorgestelde omgangswijze wordt juridisch ondersteund door de Circulaire bij de Wet dwangsom en beroep niet tijdig beslissen, die stelt dat de dwangsomregeling niet van toepassing is op ambtshalve verleende beschikkingen, ook niet als een aanvraag hieraan ten grondslag ligt.³ Deze omgangswijze wordt ook ondersteund door de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.⁴
- Door wel inhoudelijk te reageren op de verzoeken en tegen die reactie bezwaar en beroep open te stellen wordt wel rechtsbescherming geboden aan verzoekers. Het is niet uit te sluiten dat gedupeerden door een (administratieve) fout of onvolledige data niet naar voren zijn gekomen bij UHT. Zouden deze verzoeken zonder inhoudelijke beoordeling worden afgewezen, dan zouden deze gedupeerden geen tegemoetkoming krijgen, terwijl zij daar wel recht op hebben en daar geen rechtsmiddel tegen kunnen aanwenden anders dan een gang naar de civiele rechter. Het bieden van rechtsbescherming past bij de aard van de hersteloperatie. Ook sluit dit aan bij de MvT waarin staat dat tegen een weigering om de tegemoetkoming ambtshalve toe te kennen bezwaar en beroep openstaat.
- Een aanzuigende werking door een (financiële) prikkel wordt voorkomen. Bestuurlijke dwangsommen en het rechtsmiddel beroep niet tijdig beslissen zijn niet van toepassing en UHT blijft de regie houden over de bezwaarprocedure door zelf te kunnen bepalen wanneer zij reageert op de verzoeken.
- Medio 2023 is onderzoek gedaan naar de populatie zelfmelders voor de HZK-regeling. Daaruit bleek dat op dat moment ongeveer 60-80% van de meldingen afkomstig was van een drietal bureaus dat namens belanghebbenden UHT heeft aangeschreven. Doordat bij de voorgestelde omgangswijze geen dwangsommen of ingebrekestellingen van toepassing zijn, is er voor (commerciële) bureaus geen verdienmodel om UHT massaal aan te schrijven en wordt hiermee een aanzuigende werking significant gemitigeerd. Wel kunnen belanghebbenden een inhoudelijk oordeel krijgen op hun verzoek, nadat UHT de ambtshalve populatie heeft beschikt.

Algemene risico's:

- Juridisch kan verschillend aangekeken worden tegen de kwalificatie van de verzoeken tot toepassing van de HZK-regeling. Als een aanvrager van een HZK-toeslag beroep instelt tegen niet toekennen van een bestuurlijke dwangsom of tegen het niet tijdig beslissen, dan bestaat het risico dat de rechter deze verzoeken wel aanmerkt als een aanvraag in de zin van de

³ Daarbij wordt verwezen naar de parlementaire geschiedenis bij de Wet dwangsom, Kamerstukken II 2004/05, 29934, nr. 6 p. 7. Daarin is aangegeven dat de dwangsomregeling bij een ambtshalve beschikking slechts van toepassing is als een bijzondere wet de regeling van overeenkomstige toepassing verklaart.³ Dat is bij de HZK-regeling niet het geval.

⁴ ABRvS 4 mei 2010, ECLI:NL:RVS:2010: BM3260, Daarin is bepaald dat het rechtsmiddel beroep niet tijdig beslissen bij ambtshalve besluiten niet openstaat als in de wet daarvoor geen beslistermijn is opgenomen. Er is in de Wht geen expliciete beslistermijn geregeld voor het ambtshalve beschikken op deze compensatieregeling.

- Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de afdeling uit de wet over dwangsommen en beroepen niet tijdig beslissen wél van toepassing acht.
- Dan is UHT alsnog gehouden aan beslistermijnen en verbeurt UHT dwangsommen aan de verzoekers, omdat niet binnen 8 weken na ontvangst op hun verzoek is gereageerd of een redelijke termijn is gesteld.
  - Inschatting van DGT is het risico op een afwijkend oordeel van de rechter bij de voorgestelde handelwijze (optie 1; wel een inhoudelijke behandeling met rechtsmiddelen maar geen IGS / BNTB) kleiner is dan wanneer geen enkel rechtsmiddel wordt opengesteld (optie 2).
  - De aanzuigende werking van optie 3 is waarschijnlijk het grootst. De gevolgen voor de uitvoering zijn afhankelijk van het aantal mensen dat zich daadwerkelijk aanmeldt en geen onderdeel uitmaakt van de ambtshalve populatie. In de ramingen is al wel rekening gehouden met het beschikbaar stellen van capaciteit voor (afwijzend) beschikken en bezwaren en beroepen. Het te kiezen scenario heeft wel gevolgen voor de haalbaarheid van deze ramingen.

	1. UHT behandelt de verzoeken als uitlokking van een ambtshalve beschikking (advies)	2. UHT beoordeelt de verzoeken niet inhoudelijk	3. UHT behandelt de verzoeken als aanvragen
Wens wetgever	Er wordt geen aanvraagmogelijkheid gecreëerd, waardoor dicht bij de wettekst gebleven wordt. Het bieden van rechtsbescherming tegen de uitgelokte beschikking sluit aan bij de MvT	Is conform wettekst maar lijkt zich moeilijk te verdragen met de MvT.	Er wordt een aanvraagmogelijkheid gecreëerd. Dit sluit niet aan bij de wettekst en gaat tegen de beleidsbedoeling in.
Inhoudelijk oordeel	Inhoudelijk oordeel op voorkomen in O/GS- of CAF-populatie	Geen inhoudelijk oordeel	Inhoudelijk oordeel op voorkomen in O/GS- of CAF-populatie
Capaciteit beoordelings-teams	Inhoudelijk oordeel op het verzoek. Dit betekent dat (alleen) getoetst moet worden of een zelfmelder in de O/GS-populatie of in een geselecteerde CAF-zaak voorkomt. Vervolgens wordt een toe- of afwijzende beschikking verstuurd. Dit kost extra capaciteit ten opzichte van geen inhoudelijke beoordeling, maar hiermee is in de raming wel rekening gehouden.	Geen inhoudelijk primair besluit, verzoeken worden immers niet als aanvraag gezien. Een handmatige beoordeling is niet nodig.	Inhoudelijk oordeel op het verzoek. Dit betekent dat getoetst moet worden of een zelfmelder in de O/GS-populatie of in een geselecteerde CAF-zaak voorkomt. Vervolgens wordt een toe- of afwijzende beschikking verstuurd. Dit kost extra capaciteit ten opzichte van geen inhoudelijke beoordeling, dit zal de raming waarschijnlijk overschrijden.
Capaciteit bezwaar en beroep	Inhoudelijk wordt ingegaan op de bezwaren tegen het primaire besluit. Dat kost meer capaciteit ten opzichte van niet-inhoudelijk oordeel,	Inhoudelijk wordt <u>niet</u> ingegaan op de bezwaren, zij worden niet-ontvankelijk verklaard. Dit betekent dat er én minder inhoudelijke	Inhoudelijk wordt ingegaan op de bezwaren tegen het primaire besluit. Dat kost meer capaciteit ten opzichte van een formeel verweer en

	er is evenwel rekening mee gehouden in de raming. UHT houdt echter wel de regie over het moment van het versturen van een beschikking waartegen bezwaar open staat. De hoeveelheid te behandelen bezwaren wordt hierdoor gedoseerd.	capaciteit nodig is op deze bezwaren (en beroepen) en dat er naar verwachting ook minder ingediend worden. Als de rechter oordeelt dat de niet inhoudelijke reactie in wezen een schriftelijke weigering is een besluit te nemen, dan zullen al die zaken naar verwachting worden terugverwezen naar UHT voor een inhoudelijk oordeel in bezwaar/dan wel zal dit inhoudelijke oordeel voor de rechter moeten worden verdedigd.	waarschijnlijk meer dan waarmee rekening is gehouden in de raming. Ook kan een grotere toestroom bezwaren worden verwacht. Dit kan veel capaciteit vergen. De toestroom kan niet gedoseerd worden.
Rechtsbescherming belanghebbende	Er wordt een bezwaar- en beroepsclausule opgenomen in de beschikking. Zelfmelders kunnen inhoudelijke bezwaren tegen de beslissing maken en hebben inhoudelijk toegang tot de bestuursrechter.	Er wordt <u>geen</u> bezwaar- en beroepsclausule opgenomen in de beschikking. Als zelfmelders als nog in bezwaar opkomen wordt dit bezwaar niet-ontvankelijk verklaard. Beroep tegen dit formele verweer bij de bestuursrechter staat open. Een gang naar de civiele rechter op grond van onrechtmatige daad is altijd mogelijk en de enige manier om een inhoudelijk oordeel te krijgen. Als de bestuursrechter toch dwingt inhoudelijk te oordelen, terugval naar optie 1 of 3.	Er wordt een bezwaar- en beroepsclausule opgenomen in de beschikking. Zelfmelders kunnen inhoudelijke bezwaren tegen de beoordeling maken en hebben inhoudelijk toegang tot de bestuursrechter.
Termijnen en dwangsommen	UHT acht zich niet gebonden aan beslistermijnen en dus ook niet aan dwangsommen. Er bestaat het risico dat de rechter hier anders over oordeelt. Als dat het geval is, is UHT wel gehouden aan beslistermijnen (scenario 3).	UHT is niet gebonden aan beslistermijnen en er worden geen dwangsommen betaald. Het is zeer de vraag of dit stand houdt bij de rechter.	UHT moet binnen 8 weken na ontvangst van de aanvraag beslissen of een redelijke termijn stellen. Zo niet of niet op tijd, dan is de afdeling over dwangsommen en beroepen niet tijdig beslissen van kracht.
Gevolgen voor ambtshalve karkater en toestroom zelfmelders	De regeling wordt in beginsel ambtshalve uitgevoerd. Aanvragen zijn niet mogelijk. Een verzoek wordt gezien als het uitlokken van het nemen van een ambtshalve besluit.	De regeling wordt zuiver ambtshalve uitgevoerd. Aanvraag is niet mogelijk. De toestroom zelfmelders zal zeer waarschijnlijk beperkt(er) blijven en er	De regeling wordt in beginsel ambtshalve uitgevoerd, maar aanvragen worden behandeld. Hierdoor is een grote toestroom van zelfmelders zeker

	Zo lang de lijn standhoudt dat aan een dergelijk verzoek geen beslistermijn verbonden is, is de verwachting dat de prikkel lager zal zijn om een verzoek in te dienen als zelfmelder.	bestaat geen (extra) prikkel je te melden (bijv. bestuurlijke of rechterlijke dwangsom)	voorzienbaar, gelet op de mogelijkheid UHT ook in gebreke te stellen en een beroep niet tijdig beslissen in te dienen. Er ontstaat een financiële prikkel om een aanvraag in te dienen.
--	---	---	---

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

17-01-2024
101-01-2024

TER BESPREKING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

DG Herstelbeleid
Persoonsgegevens

nota

Verstrijken wettelijke termijn indiening schulden SBN

Datum
24 januari 2024

Notanummer
2024-0000081064

Bijlagen
geen

Aanleiding

In het stafoverleg van 23 januari jl. bent u geïnformeerd over de stand van zaken van het verstrijken van de wettelijke termijn¹ voor de indiening van private schulden bij Sociale Banken Nederland (SBN). Deze bespreekpuntennota is een vervolg daarop.

Bespreekpunten

1. De definitieve analyse over het aantal private schulden waarvan de indiening van de wettelijke termijn is verstreken.
2. Scenario's omgang met ouders die buiten termijn hun schulden hebben ingediend.
3. Een aanpak over hoe om te gaan met de huidige en toekomstige uitstelverzoeken voor de indiening schulden.

Analyse

- Voor het verstrijken van de wettelijke termijn voor de indiening van private schulden is het afgelopen najaar in samenwerking met diverse ketenpartners (SBN, KBvG/deurwaarders, UHT, VNG) een communicatiecampagne uitgerold.
- Het positieve effect is daarvan te zien in het bereik van nieuwe gedupeerde ouders in de laatste vier weken van december 2023 en in de eerste week van januari 2024.
- In de periode 1 december 2023 tot en met 2 januari 2024 (= de laatste dag dat een aanmelding binnen termijn is ingediend) hebben in totaal 3.549 gedupeerde ouders zich met een schuld gemeld bij SBN. Deze ouders zijn volgens de wettelijke aanmeldtermijn tijdig.
- In de week van 3 januari tot aan 9 januari 2024 hebben 395 gedupeerde ouders zich gemeld bij SBN. 307² van de 395 gedupeerde ouders zijn volgens de wettelijke aanmeldtermijn net te laat.
- In de periode na 10 januari tot aan 25 januari 2024 hebben 440 ouders zich gemeld bij SBN, waarvan 258 buiten de wettelijke aanmeldtermijn.
- Daarnaast zijn er van diverse gemachtigden van gedupeerde ouders en hulpverlenende partijen uitstelverzoeken ontvangen om schulden later in

*meer achterstevoren
bvw-
redenen*

Alhoewel om deze 20 op te pakken

¹Het gaat hier om schulden die vanaf 3 januari 2024 zijn ingediend.
²Bij de bespreking in het stafoverleg werd uitgegaan dat 431 gedupeerde ouders te laat waren. Nadien heeft SBN nogmaals de data nogmaals geanalyseerd en opgeschoond.

te mogen dienen. Het gaat nu om 30 uitstelverzoeken, waarvan 22 van één gemachtigde afkomstig is.

Omgang met de ouders die buiten termijn hun schulden hebben ingediend

- A. Schulden afwijzen waarvan de indiening van de wettelijke termijn is verstreken.

Voordelen: Volgt daarmee de Wht.

Nadelen: Is niet in lijn met hetgeen wat voor termijnoverschrijding en verschoonbare termijn geldt voor aanmelding gedupeerdheid bij UHT. De eventuele argumenten van ouders waarom ze te laat zijn hebben geen positie in dit scenario.

- B. De indieningstermijnen van schulden in de wet met terugwerkende kracht wijzigen.

Voordelen: De buitentermijn ingediende schulden kunnen in behandeling worden genomen. Daarnaast is het in lijn met de termijn wijziging voor CWS en OTB met als bijkomend voordeel dat de termijn voor ouders die nu 6 maanden wettelijk de tijd hebben om schulden in te dienen kan worden gelijk getrokken met de termijn van 1 jaar die ouders nu hebben in een traject van brede ondersteuning of OTB.

Nadelen: Naast dat een wetswijzigingstraject moet worden opgestart, kan het altijd voorkomen dat bij een gewijzigde indieningstermijn schulden worden ingediend waarvan de wettelijke termijn ook is verstreken. Met andere woorden het doorschuiven van termijnen is niet wenselijk. Daarnaast is het loket van SBN al sinds begin 2022 opengesteld en konden gedupeerde ouders na hun erkenning als gedupeerde met schulden geruime tijd terecht bij SBN.

naders
info.
vast en
op
tegen
is

- C. Generiek een coulance van 7 dagen toepassen op schulden die na 2 januari 2024 zijn ingediend en deze alsnog in behandeling te nemen. Voor de schulden die na 7 dagen te laat zijn ingediend wordt actief eerst redenen uitgevraagd bij ouders waarom ze laat zijn.

Voordelen: Deze manier van werken is overeenkomstig met de aanpak van UHT bij aanmeldingen na 2 januari, waarbij tijdens de telefonische aanmelding eerst gevraagd wordt waarom de ouder zich nu pas meldt. Voor 307 gedupeerde ouders kunnen de schulden waarvan de wettelijke termijn is verstreken alsnog in behandeling worden genomen. Dat is voor SBN uitvoerbaar.

Nadelen: Er kunnen na die 7 dagen altijd situaties ontstaan waardoor een ouder valide argumenten kan hebben waarom een schuld te laat is ingediend. Om die reden worden de redenen van overschrijding uitgevraagd. Ook zijn er momenteel uitstelverzoeken en gaan er wellicht uitstelverzoek nog komen om schulden later in te kunnen dienen (zie hiervoor D.).

- D. Voor de huidige en toekomstige uitstelverzoeken een vangnet te creëren. Met andere woorden de casuïstiektafel van DGH behandelt deze verzoeken en verleent eventueel uitstel van indiening van schulden, mits de argumenten hiervoor legitiem zijn. Deze verzoeken kunnen afkomstig zijn van bijvoorbeeld ouders zelf, een advocaat of ondersteunende instanties (VNG/OTB/IPW).

Voordelen: Deze werkwijze is niet anders dan de situaties waar momenteel in bijzondere omstandigheden van gedupeerde ouders wordt gehandeld. Daarmee beschikt de casuïstiektafel van DGH de kennis en kunde om hierover een weloverwogen besluit te kunnen nemen.

Nadelen: Uitstel verlenen voor het indienen van schulden zegt niks over het feit of die schulden voldoen aan de Wht. Dat zal in het behandelproces moeten blijken. Hierover moet zorgvuldig naar de ouder toe worden gecommuniceerd. Ook kunnen uitstelverzoeken verantwoord en onderbouwd worden afgewezen, waarna SBN formeel de ouder per beschikking informeert.

Advies

Mede gelet op de voor- en nadelen is ambtelijk het advies om van gedachte te wisselen voor de implementatie van zowel scenario C als D, als wellicht een combinatie van beide.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.